

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Примено:	27.11.2025		
Сог. единица	Број	Прилог	Вредност
0401-24/2	7	-	

Апр. бр.	0401-24
Рок за судбина	1Г
27.11.2025	28 мај
ИЗДАВАЧ	
[Signature]	

ПРИГОВОР

НА РЕФЕРАТ ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОПШТО МАШИНСТВО, ПРОЕКТИРАЊЕ И МАШИНСКИ КОНСТРУКЦИИ НА МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Подносител: проф. д-р Сашко Димитров, член на Наставно-научниот совет на **Машински Факултетот, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип**

До: Машински факултет, Универзитет “Гоце Делчев” – Штип

Предмет: Приговор на Реферат објавен во Универзитетски билтен бр. 377-5 од 17.11.2025 година за избор во звање на кандидатот доц.д-р Сашко Милев

Воведно образложение

Врз основа на член 23 од Правилникот за постапка за избор во наставно-научни, наставни, научни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, во законски предвидениот рок поднесувам приговор на Рефератот на Рецензентската комисија објавен во Универзитетски билтен бр. 377 од 17.11.2025 година за кандидатот доц.д-р Сашко Милев, во постапката за избор во наставно-научно звање **Вонреден професор**.

Целта на приговорот е да се укаже на неколку суштински пропусти и нејаснотии во самиот реферат, кои, според мое мислење како член на Наставно-научниот совет на Машински Факултет-Штип и раководител на катедрата Производно инженерство и механика, се од значење за објективноста, валидноста и кредибилитетот на постапката за избор во повисоко наставно-научно звање.

Во продолжение, приговорот се однесува на следните аспекти:

1. Биографски и академски податоци на кандидатот;
2. Релевантност на областа на докторската дисертација на кандидатот во однос на областа во која кандидатот конкурира;
3. Квалитет, релевантност и научна тежина на пријавените трудови;

1. Биографски и академски податоци на кандидатот

При анализата на Рефератот забележав дека недостасуваат одредени биографски и академски информации кои, согласно член 31 од Правилникот за избор во наставно-научни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, претставуваат задолжителен дел од биографските прилози и се значајни за целосна и проверлива евалуација.

Недостасуваат следниве основни податоци:

- датум на раѓање;
- точна институција и датум на стекнување на дипломата од прв циклус;

- јасна временска последователност меѓу дипломирање, магистрирање и докторирање;
- звањето во кое кандидатот бил избран при прв ангажман на Машински факултет – УГД;
- податоци за понатамошните избори во звања и нивната временска усогласеност;
- целосно документиран академски и професионален континуитет.

Овие податоци се значајни не само како формална структура, туку и заради можноста да се утврди законитоста на академскиот развој и усогласеноста меѓу стекнатите квалификации и изборите во звања.

Дополнително, како активен учесник во работата на Факултетот од неговото основање до денес, би сакал да укажам на некои нејаснотии кои произлегуваат од приложениот реферат, кои според мое мислење, се значајни за целосно појаснување на академскиот континуитет на кандидатот. Најпрво, останува нејасно со која точно диплома од прв циклус кандидатот конкурира во оваа постапка: дали со дипломата стекната на Машински факултет – Штип во 2015 година, или со претходна диплома стекната на друг Машински факултет врз основа на која е остварено вработувањето во 2008 година? Доколку во конкурсната постапка е приложена дипломата од 2015 година, се поставува прашањето како се усогласуваат околностите дека во истиот период кандидатот бил и студент и помлад асистент на истиот факултет, и дали тие информации биле земени предвид како можен извор на професионален судир на интереси, имајќи предвид дека кандидатот претходно бил биран во помлад асистент. Исто така, имајќи предвид дека кандидатот има магистрирано во 2013 година, логично се поставува прашањето со која диплома од прв циклус бил запишан на магистерски студии, ако дипломата од Машински факултет – Штип е стекната подоцна, во 2015 година, што значи дека кандидатот прво има магистрирано, па потоа дипломирано што е спротивно на образовната логика.

Од овие околности произлегува и следното прашање: дали хронолошкиот редослед на дипломирање и магистрирање е јасно документиран и дали е усогласен со вообичаената образовна пракса? Сметам дека појаснувањето на овие аспекти би придонело за целосно транспарентно и законски усогласено разгледување на конкурсната документација.

Во насока на целосна транспарентност и институционална усогласеност на постапката, предлагам повторна евалуација на пријавата, која би опфатила:

- да се изврши повторна, формално усогласена и целосно документирана евалуација,
- рецензентската комисија да потврди дека имала увид во сите задолжителни документи согласно член 31 од Правилникот,
- да се достават сите пропуштени биографски и академски податоци, со цел да се обезбеди целосна и проверлива слика за академскиот и професионалниот развој на кандидатот.

Со ваков пристап ќе се обезбеди рецензентската комисија да работи врз целосна, проверлива и усогласена документација, што е предуслов за објективна, професионална и законски валидна евалуација на исполнетоста на условите за избор во повисоко наставно-научно звање.

2. Релевантност на областа на докторската дисертација

Согласно Решението за акредитација на докторските студии по Машинство на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип бр. 12-387/2 од 29.11.2013 годин на кои што има докторирано кандидатот, се утврдени следните научно-истражувачки области:

- Производно машинство, технологии и системи;
- Машински елементи и технички системи;
- Заварување и технологии на заварување.

Во ниту еден од наведените сегменти не фигурира областа „Општо машинство, проектирање и машински конструкции“, која според националната научна класификација претставува посебна и самостојна научна област. Оттаму, постои неусогласеност меѓу акредитираните истражувачки области и областа во која кандидатот аплицира во рамките на постапката за избор во звање. Со тоа не е исполнет еден од законските услови, кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање **Вонреден професор** – *“Да има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира”*.

Со оглед на тоа, се поставува прашањето дали постои формална и содржинска поврзаност меѓу докторската дисертација на кандидатот и областа наведена во пријавата за избор во звањето „Вонреден професор“. Бидејќи областа „Општо машинство, проектирање и машински конструкции“ не е акредитирана како истражувачка област во рамките на студиската програма за 3 циклус на Факултетот, предлагам рецензентската комисија да изврши проверка на усогласеноста меѓу областа на докторските студии и областа во која се бара избор во звање. Во согласност со член 10 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, усогласеноста на областа на докторската дисертација со областа на конкурсот е задолжителен критериум кој ја потврдува стручноста и релевантноста на кандидатот во дадената научна дисциплина.

Во отсуство на таква усогласеност, рецензијата не може да се смета за целосна и објективна.

3. Квалитет и релевантност на научно истражувачката дејност

Врз основа на приложените податоци во рефератот на кандидатот за избор во звање вонреден професор, укажувам на сериозни сомнежи во поглед на валидноста, научната тежина и академскиот интегритет на наведените трудови.

Со цел да се обезбеди објективна и непристрасна проценка, предлагам Комисијата да не се задржи исклучиво на бројот на трудови, туку да направи детална проверка на:

1. Списанијата во кои се објавени трудовите, нивната индексираност, кредибилитет и меѓународна релевантност;
2. Содржината на трудовите, од аспект на методологија, оригиналност, научен придонес и експериментална или теоретска валидност;
3. Хронолошката динамика на објавените публикации и усогласеноста со очекуван континуитет во научната активност;
4. Потенцијалниот судир на интереси, кој произлегува од коавторството со член на рецензентската комисија;

5. Трудовите наведени во рефератот кои се објавени надвор од периодот на евалуација;
6. Студиските престои наведени во рефератот, а кои не се однесуваат на периодот предмет на евалуација;
7. Научно-истражувачките проекти за кои не е наведен период на реализација и нема приложена потврдувачка документација.

3.1. Анализа на списанијата

3.1.1. International Journal of Engineering Technology Research & Management (IJETRM)

- Не е индексирано во Scopus, Web of Science или DOAJ.
- Користи невалидни индикатори (*SJIF*, *AQCJ*), а објавува трудови во рок од 24–72 часа, што е спротивно на стандарден реф-ревиу процес.
- Содржински опфаќа теми од различни области (инженерство, земјоделство, општествени науки), што е типичен белег на предаторски списанија.

Може да се заклучи дека ова е списание со сите белези на предаторска публикација.

3.1.2. International Journal of Engineering Research & Development (IJERD)

- Не е присутно во меѓународни бази, иако лажно наведува дека е „indexed in 100+ databases“.
- Прифаќа трудови преку Gmail, WhatsApp и без формален рецензентски процес.

Може да се заклучи дека стаува збор за сомнително списание со ниска научна репутација.

3.1.3. International Refereed Journal of Engineering and Science (IRJES)

- Има идентична структура со други познати предаторски издавачи (IOSR, IJSTR).
- Нема уредничка транспарентност, а трудовите се објавуваат за неколку дена.

Може да се заклучи дека станува збор за списание со предаторски карактер и без академска контрола.

Општ заклучок за списанијата:

Трите списанија во кои се објавени трудовите (IJETRM, IJERD и IRJES) имаат повеќе заеднички карактеристики кои отвораат сериозна сомнеж во нивната научна валидност:

- преовладувачки индиски уредувачки состав со ограничена меѓународна застапеност;
- применуваат претежно техничка, а не научна форма на „реф-ревиу“, без реална научна евалуација;
- работат со екстремно кратки рокови за прифаќање и објавување (24–72 часа), несоодветни за стандардизирана рецензентска постапка;
- имаат нетранспарентни рецензентски механизми и непроверливи афилијации на рецензентите;

- ниту еден од трудовите не содржи валиден DOI број, што е основен меѓународен стандард за научни публикации;
- иако списанијата наведуваат индексираност во Google Scholar, ниеден од трудовите на кандидатот не се појавува во Google Scholar, што укажува дека трудовите немаат реална меѓународна видливост;

Иако овие списанија формално наведуваат дека имаат меѓународни уредувачки одбори, нивната структура е со доминантно локален карактер, а рецензентските процеси не се транспарентни и не овозможуваат проверливост на научната проценка. Отсуството на контролирани институционални афилијации, минималната меѓународна застапеност и недостигот на цитираност создаваат оправдан сомнеж во научниот кредибилитет, академската тежина и импактот на овие трудови.

Ваквите публикации, и покрај нивниот формален изглед и запазените критериуми соогласно член 18 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, реално не обезбедуваат научна верификација од меѓународен квалитет, што е суштински критериум при избор во наставно-научно звање. Поради тоа, предлагам рецензентската комисија да постапи со зголемена претпазливост при вреднување на трудовите објавени во овие списанија и да спроведе дополнителна проверка на нивната реална научна релевантност и импакт.

3.2. Додадена забелешка за областа на трудовите

Согласно содржината и темите обработени во трудовите, може да се констатира дека најголемиот дел (6 од 8 трудови) формално припаѓаат на областа „Општо машинство, проектирање и машински конструкции“. Сепак, дел од нив имаат многу ограничена истражувачка тежина и претставуваат описни технички содржини без развиен модел, експеримент или теоретска анализа.

Во два случаи — трудот објавен во *IJERD (Integrated telemetry platform for measuring and transmitting physical, chemical, biological and other water parameters in rivers)* и трудот во *IRJES (Comparative analysis of the characteristics of Backhoe excavators and Loader excavators)* — темите се периферни, односно се однесуваат на општа технолошка или применета инженерска проблематика, без директна поврзаност со „Општо машинство, проектирање и машински конструкции“.

Ова дополнително ја релативизира нивната научна релевантност во контекст на избор во звање вонреден професор, каде што се очекува континуирана и длабинска работа во специфичната област на „Општо машинство, проектирање и машински конструкции“.

3.3. Содржинска анализа на трудовите (2021–2025)

Врз основа на севкупниот увид во научно-истражувачката активност на кандидатот, може да се констатира дека поголемиот дел од доставените трудови имаат ограничена научна вредност, недоволна методолошка длабочина и отсуство на експериментална или аналитичка поддршка. Најголем дел од трудовите се засноваат на едноставни пресметки, каталожки описи, табеларни споредби или повторување на веќе обработувани теми, без суштински нови резултати или развиени модели. Во одредени трудови се забележува повторување на истата техничка проблематика со минимални параметарски измени, што укажува на формално проширување на продукцијата, а не на континуирана научна еволуција.

Содржински, во трудовите претежно недостасуваат експериментални мерења, реални податоци, квалитативни анализи или споредбена научна дискусија, што се основни барања за избор во вонреден професор. Иако формално се претставени како научни истражувања, нивната структура главно е описна, без развиена методологија и без докази за оригинален научен придонес.

Забележливо е и дека четири трудови се објавени во една иста година (2025), — што не одразува континуитет во научната активност, туку публикување во периодот непосредно пред пријавата за избор, со што се создава впечаток на краткорочен напор за формално исполнување на критериумите.

Како заклучок, целокупната научна активност на кандидатот се карактеризира со ограничена истражувачка длабочина, слаб меѓународен одек, недоволна аналитичка диспозиција и отсуство на континуитет, што значително ја релативизира исполнетоста на квалитативните критериуми за избор во вонреден професор според нормативите на Универзитетот и добрите академски практики.

3.4. Коавторство и судир на интереси

Трудот *"Numerical Study of Rim Thickness Effects on Tooth Root Stress in Metal-Composite Gears"* (2025, TEM Journal), објавен во повисокорангирано списание, е во коавторство со член на рецензентската комисија. Иако член 173 од Законот за високо образование не предвидува експлицитна забрана за коавторство, според член 5 и член 15 од истиот Закон, високото образование мора да се темели на начелата на непристрасност и исклучување на судир на интереси. Дополнително, член 9 од Законот за општата управна постапка пропишува дека секоја постапка мора да се води објективно и без личен интерес.

Со оглед на тоа дека коавторството подразбира професионален и непосреден однос, оваа околност може да се смета за потенцијален судир на интереси и треба да се разгледа во контекст на обезбедување на целосна непристрасност во процесот на оценување.

3.5. Дополнитени трудови

Во рефератот се наведени и дополнителни шест трудови објавени заклучно со 2017 година, кои формално не можат да се земат предвид како основа за избор во тековниот изборен циклус. Овие трудови не влегуваат во пропишаниот временски опфат за избор во повисоко звање и не можат да бидат третираны као релевантна научна продукција за тековната постапка, нивното вклучување создава лажна слика за квантитет на трудови и може да доведе до неточна евалуација на научниот континуитет.

3.6. Студиски престои

Во пријавата се наведени студиски престои кои, согласно рефератот, се реализирани надвор од временскиот период што е предмет на тековната евалуација, поради што тие активности не може да се земат како релевантна основа за избор во повисоко наставно-научно звање.

3.7. Научно-истражувачки проекти

Во рефератот е наведено учество на кандидатот во два научно-истражувачки проекти, но за нив не е наведена година на реализација, ниту се приложени проектни

извештаи или други потврдувачки документи во UGD репозиториумот. Ова остава нејаснотии во однос на тоа дали проектите навистина се реализирани, во кој временски период и дали можат да се сметаат како релевантен дел од научниот опус на кандидатот.

Општа оценка и влијание врз процесот на избор

Со оглед на изнесеното, а со цел да се заштити академскиот интегритет и угледот на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, предлагам рецензентската комисија да изврши:

1. Квалитативна анализа на трудовите, не само броење;
2. Проверка на индексираноста и кредибилитетот на списанијата;
3. Оценка на содржината и научниот придонес на секој труд;
4. Разгледување на етичката состојба поврзана со коавторството;
5. Заклучок врз основа на реална, а не формална научна вредност.

1. Заклучок

Како второрангиран универзитет во државата, со изградена академска структура, силна истражувачка мрежа и меѓународно препознатлива научна активност, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип има обврска да обезбеди висок степен на академски интегритет и објективна селективност при избор на кадар во повисоки наставно-научни звања. Особено кога станува збор за избор во звање - вонреден професор, се очекува кандидатот да покаже јасен, вреднуван и меѓународно видлив научен придонес – преку трудови објавени во релевантни и транспарентно рецензирани списанија, а не во изданија со сомнителен квалитет и нејасна рецензентска постапка.

Во конкретниот случај, врз основа на приложениот реферат, постои оправдана загриженост дека наставно-образовната и научно истражувачката дејност на кандидатот не ја одразуваат научната тежина и реноме што се очекуваат од кандидат за ова ниво на избор.

Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, како реномиран универзитет со меѓународен углед и растечка научна репутација, треба да се води според принципите на академска селективност и објективна евалуација, со цел во своите редови да промовира наставно-научен кадар кој го подигнува, а не го нарушува стандардот и угледот на институцијата. Само со таков пристап може да се обезбеди процес на избор кој е етички, транспарентен и усогласен со европските стандарди за високо образование.

Како подносител на приговорот, останувам на ставот дека со повторна, внимателна и објективна евалуација на сите наведени аспекти – биографски, административни, методолошки и научни – ќе се обезбеди правична и професионална постапка, во духот на академската чест и институционалниот интегритет на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

27.11.2025 год.
Штип

Со почит,
Проф. д-р Сашко Димитров

Член на Наставно-научниот совет и
Раководител на катедра Производно инженерство и механика
на Машински факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип